

Suomen Liikennealentäjäliitto ry:n ja Palvelualojen työnantajat PALTA ry:n välisen Finnair Oyj:n liikennealentäjien työehtosopimusta koskevan työriidan ratkaisemiseksi teen seuraavan

sovintoehdotuksen

Suomen Liikennealentäjäliitto ry ja Palvelualojen työnantajat PALTA ry uudistavat Finnair Oyj:n liikennealentäjiä koskevan työehtosopimuksen liitteessä todetuin muutoksin.

Tämä sovintoehdotus on kokonaisuus, joka on hyväksyttävä tai hylättävä sellaisenaan. Hylätty sovintoehdotus ei toimi jatkoneuvottelujen pohjana sovittelun mahdollisesti jatkuessa.

Vastaukset sovintoehdotukseen jätetään kirjallisesti valtakunnansovittelijan toimistolla tiistaina 11.2.2025 klo 20.

Helsingissä 10. päivänä helmikuuta 2025

Nina Pärssinen
Sovittelija

Liite: Finnair Oyj:n liikennealentäjiä koskevan työehtosopimuksen muutokset ajalle 11.2.2025 – 31.3.2028.

LIITE

1. Sopimuskausi

Työehtosopimus tulee voimaan 11.2.2025 ja on voimassa 31.3.2028 asti. Tämän jälkeen työehtosopimus on voimassa vuoden kerrallaan, ellei sitä viimeistään kaksi kuukautta ennen sopimuskauden päättymistä ole kummaltakaan puolelta kirjallisesti irtisanottu.

Osapuolet tarkastelevat vuoden 2026 joulukuun loppuun mennessä sopimuksen tavoitteiden toteutumista sekä arvioitavissa olevia talouden ja työllisyyden näkymiä lentoliikenteessä. Arvioinnin perusteella kummallakin osapuolella on mahdollisuus irtisanoa työehtosopimus päättymään 31.3.2027. Irtisanomista koskeva ilmoitus on toimitettava viimeistään 31.1.2027 toiselle sopijaosapuolelle.

Työehtosopimuksen seuraavien kohtien muutokset tulevat voimaan jäljempänä sovitun aikataulun mukaisesti:

SOVITTU TES-MUUTOS	KÄYTTÖÖNOTTOKUUKAUSI
3.3 Suunnittelusääntö erityisen kuormittavaa yötyötä sisältävistä operaatioista muutoshallinnassa	1.6.2025
3.4 Vuosiloman jälkeisen työvuoron aloitusaika	1.6.2025
3.6. Pitkän työjakson poistaminen	1.6.2025
3.13 NOPO-karsimiskorvausten porrastaminen	1.9.2025
3.14 Vuosiloma-ajan blokki	1.9.2025

2. Palkkaratkaisu

Liite 1

3. Tekstimuutokset**3.1. Tutkimusten korvaaminen****4 TEHTÄVÄT JA PÄTEVYYS**

Muutetaan työehtosopimuksen 4.6 kohtaa seuraavasti:

- 4.6 Yhtiö kustantaa liikennelentäjille lupakirjan ylläpidon edellyttämät ja muut lupakirjan voimassaoloon liittyvät lääkärintarkastukset ja Yhtiön osoittaman lääkärin määräämät tutkimukset.

3.2 Perhevapaauudistus

Muutetaan 9, 13 ja 17 lukuja seuraavasti:

9 VUOROLISTA

Muutetaan 9.6 kohta kuulumaan seuraavasti:

9.6 Ei-synnyttävän vanhempainvapaa

9.6.1 Ei-synnyttävällä liikennelentäjällä on oikeus vanhempainvapaaseen työsopimuslain 4 luvun mukaisesti.

9.6.1.1 Ei-synnyttävän liikennelentäjän vanhempainvapaasta on ilmoitettava työnantajalle viimeistään kaksi (2) kuukautta ennen vapaan aiottua alkamisaikaa. Jos vapaan kesto on enintään 12 arkipäivää, ilmoitusaika on kuitenkin yksi (1) kuukausi.

9.6.2 Ei-synnyttävän vanhempainvapaaseen varautuminen työvuorolistalla

9.6.2.1 Mikäli liikennelentäjä toivoo, että aiottuun ei-synnyttävän liikennelentäjän vanhempainvapaaseen varaudutaan työvuorolistalla, on siitä ilmoitettava työnantajalle viimeistään edeltävän kuukauden 10. päivään mennessä tai kohdan 9.6.1.1 mukaisesti, kumpi aiemmin.

9.6.2.2 Ei-synnyttävän liikennelentäjän vanhempainvapaaseen varaudutaan liikennelentäjän valinnan mukaisesti merkitsemällä työvuorolistaan aiottu vapaan ajankohta joko vuosilomaksi, säästövapaaksi, palkattomaksi vapaaksi, varallaolajaksoiksi tai työvuoroiksi.

9.6.2.2.1 Varallaolajaksojen suunnittelussa voidaan poiketa kohtien 11.2.1.3 ja 11.2.2.3 ja mahdollisen osa-aikasopimuksen mukaisesta varallaolajaksojen enimmäismäärästä. Varallaolajaksoja suunnitellaan kuitenkin enintään kolme peräkkäin.

9.6.2.3 Toteutuneen ei-synnyttävän liikennelentäjän vanhempainvapaan ajalta muutetaan päivät työvuorolistalla vanhempainvapaaksi.

9.6.2.4 REG-, NB- ja MFF–vakansseilla ei-synnyttävän vanhempainvapaaseen voidaan varautua kohdan 11.2 mukaisilla varallaolojaksoilla.

9.6.2.5 Varallaoloa voidaan suunnitella kohdasta 11.2.2.4 poiketen useammalle peräkkäiselle päivälle.

9.6.2.6 Poiketen kohdasta 11.2.2.4 liikennelentäjä ei ole velvollinen lähtemään varallaololta työvuorolle, joka sisältää ulkoasemalevon.

9.6.2.7 Varallaolojaksojen suunnittelussa tulee noudattaa yleisiä työvuorolistan suunnittelusääntöjä.

9.6.2.8 Mikäli aiotun ei-synnyttävän liikennelentäjän vanhempainvapaan ajalle suunnitellaan työvuoroja, REG-, NB- ja MFF–vakansseilla ei suunnitella työrupeamia, jotka sisältävät ulkoasemalevon.

9.6.2.9 Toteutuneen ei-synnyttävän liikennelentäjän vanhempainvapaan ajalta muutetaan päivät työvuorolistalla vanhempainvapaaksi.

13 VAPAAPÄIVÄT

Muutetaan terminologiaa 13.8.1.2 kohdassa seuraavasti:

13.8.1.2 Raskaus-, erityisraskaus-, vanhempain-, hoito-, opinto- ja virkavapaa

17 RASKAUS JA RASKAUSAJAN PALKKAUS

Muutetaan 17 luvun otsikko kuulumaan seuraavasti:

RASKAUS JA PERHEVAPAIEN PALKANMAKSU

Muutetaan 17.1 kohta kuulumaan seuraavasti:

17.1. Liikennelentäjän tulee ilmoittaa raskaudestaan Yhtiön edustajalle heti sen toteamisen jälkeen.

Muutetaan terminologiaa 17.2 kohdassa seuraavasti:

- 17.2 Raskaana oleva liikennelentäjä voi halutessaan lopettaa lentotyön ja siirtyä Yhtiön osoittamaan muuhun työhön tai erityisraskausvapalle.

Muutetaan 17.3 kohta kuulumaan seuraavasti:

- 17.3 Raskaana olevalle ja synnyttävälle liikennelentäjälle annetaan raskaus-, erityisraskaus- ja vanhempainvapaaksi se aika, johon hänelle sairausvakuutuslain mukaan tulevan raskaus-, erityisraskaus- ja vanhempainrahan katsotaan kohdistuvan. Raskausvapalta (40 arkipäivää) ja tätä välittömästi seuraavalta osalta vanhempainvapaata (32 arkipäivää), yhteensä 72 arkipäivän ajalta, maksetaan kohdan 15.4 mukainen takuuansio luontoisetuineen, mikäli työsuhde on kestänyt vähintään vuoden.

Ei-synnyttävän liikennelentäjän oikeus vapaaseen määräytyy sairausvakuutuslain ei-synnyttävää vanhempaa koskevien määräysten mukaisesti. Merkitystä ei ole sillä, onko vanhempi lapsen biologinen vai adoptiovanhempi. Ei-synnyttävälle liikennelentäjälle maksetaan vanhempainvapaan ensimmäisen 32 arkipäivän ajalta kohdan 15.4 mukainen takuuansio luontoisetuineen, mikäli työsuhde on kestänyt vähintään vuoden.

Lisätään pöytäkirjamerkintä perhevapaa- ja autokompensaation siirtymäsäännöstä allekirjoituspöytäkirjaan:

Perhevapaamääräykset koskevat työehtosopimuksen voimaantulon jälkeen uusia alkavia perhevapaita. Mikäli perhevapaa tai sen aiempi osa on alkanut ennen työehtosopimuksen voimaantuloa, sovelletaan perhevapaaseen vanhan työehtosopimuksen määräyksiä.

3.3 Suunnittelusääntö erityisen kuormittavaa yötyötä sisältävien operaatioiden muutoshallinnassa

10 TYÖAJAT

Muutetaan 10.18 kohta kuulumaan seuraavasti:

- 10.18 Lentoja (ilman ulkoasemalepoa), jotka sisältävät erityisen kuormittavaa yötyötä, voi olla enintään yksi alkava työrupeama jokaisen alkavan 10 kalenterivuorokauden jaksossa. Sääntö koskee myös muutoshallintaa.

3.4 Vuosiloman jälkeisen työvuoron aloitusaika

10 TYÖAJAT

Lisätään työehtosopimukseen 10 lukuun uudet kohdat seuraavasti:

10.32 Mikäli liikennelentäjä on pitänyt vähintään kuusi vuosilomapäivää yhdenjaksoisesti, voidaan ilmoittautuminen suunnitella vuosilomaa seuraavana päivänä aikaisintaan klo 06:30.

10.32.1 Mikäli liikennelentäjä on pitänyt vähintään kuusi vuosilomapäivää yhdenjaksoisesti ja kyse on kohdan 13.2.8 tilanteesta, voidaan ilmoittautuminen suunnitella maanantaina aikaisintaan klo 06:30.

10.32.2 Mikäli liikennelentäjä on pitänyt vähintään viisi vuosilomapäivää yhdenjaksoisesti ja kyse on kohdan 13.2.9 tilanteesta, voidaan ilmoittautuminen suunnitella maanantaina aikaisintaan klo 06:30.

3.5. Varallaolo

LUKU 11 RESERVIMIEHISTÖ JA VARALLAOLO

Muutetaan työehtosopimuksen kohta 11.2.2 kuulumaan seuraavasti

11.2.1 Milloin liikennelentäjä työsopimuksensa perusteella on velvollinen varalla-oloon, noudatetaan 11 luvun määräyksiä.

Pöytäkirjamerkintä: Edellä tarkoitettu työsopimuksen varallaoloa koskeva ehto voi olla sovittu myös suullisesti tai se on voinut tulla voimaan kumpaakin osapuolta sitovasti yhtiön ja liikennelentäjän noudattaman käytännön perusteella (konkludenttisesti syntynyt työsopimusehto).

3.6. Pitkän työjakson poistaminen

13 VAPAAPÄIVÄT

Poistetaan työehtosopimuksen 13.7.2.3.1 kohta.

3.7. Vuosilomapalkan maksuajankohta

14 VUOSILOMA

Muutetaan työehtosopimuksen 14.6.4 kohta kuulumaan seuraavasti:

- 14.6.4 Vuosilomapalkka maksetaan palkkakausittain palkanmaksupäivänä, jolloin takuuan시오 maksetaan.

3.8. Lomaraha

14 VUOSILOMA

Muutetaan työehtosopimuksen 14.7 kohta kuulumaan seuraavasti:

14.7 Lomaraha

- 14.7.1 Lomarahan suuruus on 50 % liikennelentäjän vuosilomapalkasta.
- 14.7.3 Lomaraha maksetaan vuosilomapalkan maksun yhteydessä.
- 14.7.3.1 Säästettävän vuosiloman osalta lomaraha maksetaan pidettävässä säästövapaa.

3.9. Autokompensaatio

15 PALKKAUS

Muutetaan 15.7 kohta kuulumaan seuraavasti:

- 15.7 Liikennelentäjälle maksetaan aiemman autoedun sijasta 13 x WBCDR SR tuntipalkkaa vastaava rahakompensaatio kuukausittain. Palkattoman poissaolon aikana rahakompensaatiota ei makseta. Oikeus rahakompensaatioon ei keskeydy palkallisten perhevapaajaksojen aikana.

Poistetaan 15.7 kohdan pöytäkirjamerkintä.

Poistetaan TES-liitteet 5 ja 5.1.

3.10. Aurinkolasit vahvuuksilla

19 MUUT KORVAUKSET

Muutetaan työehtosopimuksen 19.4.1, 19.4.3, 19.4.5.1 ja 19.4.5.2 kohdat kuulumaan seuraavasti:

19.4 Työlasikorvaus

- 19.4.1 Mikäli ilmailulääkärintarkastuksessa todetaan ilmailuviranomaisen asettamien kauko-, väli- tai lähinäkövaatimusten täyttyvän vain lasikorjauksella, Yhtiö korvaa liikennelentäjälle parhaan näkökyvyn kaikilla em. etäisyyksillä antavat varsinaiset ja varalasiset sekä aurinkolasit.
- Pöytäkirjamerkintä: Aurinkolasit ilman vahvuuksia hankitaan aiemman käytännön mukaisesti pukurahasta.*
- 19.4.3 Lasit ja aurinkolasit korvataan enintään joka toinen vuosi tai, kun näkökyvyn muutos vaatii uudet linssit. Tässä tapauksessa varsinaiset lasit, varalasiset ja aurinkolasit on hankittava samalla ostokerralla. Huomattakoon, että linssien uusiminen ei edellytä kehysten vaihtoa.
- 19.4.5.1 Mikäli liikennelentäjä hankkii lasit, varalasiset ja aurinkolasit samalla kertaa, on enimmäiskorvaus:
- rajaton moniteho: $K = 20 \times n$
  - yksiteho: $K = 10 \times n$
- 19.4.5.2 Mikäli liikennelentäjä hankkii yhden lasin kerrallaan, on enimmäiskorvaus 1/3 kohdassa 19.4.5.1 mainitusta.

3.11. Sitova ennakoilmoitus eläkkeelle jäädessä

26 ELÄKE

Palautetaan muutettuna säästösopimuksessa 20.12.2022 poistettu 26.6.2 kohta:

- 26.6.2 Liikennelentäjän aikoessa jäädä eläkkeelle ennen pakollista eroamiskäyttä, on hänen annettava Yhtiölle tästä sitova ennakoilmoitus viimeistään kuusi kuukautta ennen työsuhteen päättymistä.

3.12. Työsuhteen päättymisen

Poistetaan 25. luvun kohdat 25.2 – 25.9 ja muutetaan 25. luku kuulumaan seuraavasti:

- 25.1 Molemminpuolinen irtisanomisaika on kolme (3) kuukautta, ellei työsopimuslain perusteella ole sovellettava pidempää irtisanomisaikaa.
- 25.2 Työsuhteen päättyessä loppupalkka maksetaan työsuhteen päättymispäivää vastaavana säännönmukaisena palkanmaksuajankohtana.

3.13. NOPO-karsimiskorvausten porrastaminen

LIITE 3.1: PAIKALLINEN SOPIMUS VAPAAPYYNTIJÄRJESTELMÄSTÄ

Muutetaan liitteen kohdat 2. JA 2.2. kuulumaan seuraavasti:

2. Jos vapaapäiviä ei tuotannollisesta syystä voida suunnittelussa myöntää, sen kohdalle suunnitellusta työstä maksetaan TES-kohdan alakohtien mukaisesti erilliskorvaus (karsimiskorvaus), joka seurannan helpottamiseksi näkyy palkanauhassa erillisenä palkkalajina.

2.2. Korvaus määräytyy sen suhteessa, kuinka monelle kalenterivuorokaudelle liikennelentäjä jättää toiveita (KP- ja OP-toiveet yhteenlaskettuna) kalenterikuukauden suunnittelua varten seuraavasti:

1 vrk	1500 €
2 vrk	750 €
3 vrk	500 €
4 vrk	375 €
5 vrk	300 €

3.14. Vuosiloma-ajan blokki

LIITE 4: SOPIMUS LOMAJÄRJESTELMÄSTÄ

Muutetaan liitteen 3. kohta kuulumaan seuraavasti:

3. Kesälomia varten kunkin vakanssin liikennelentäjät jaetaan kymmeneen mahdollisimman tasasuureen ryhmään, jotka ovat A1, A2, B1, B2, C1, C2, D1, D2, E1 ja E2 (lomablokki). Ykkösryhmät alkavat toukokuun toiseksi viimeisestä maanantaista, ovat kolmen (3) viikon mittaisia ja seuraavat toisiaan kolmen (3) viikon välein järjestyksessä. Kakkosryhmät alkavat viikkoa ykkösryhmää myöhemmin ja ovat kolmen (3) viikon mittaisia ja seuraavat toisiaan kolmen (3) viikon välein järjestyksessä. Yhdessä lomablokit muodostavat 16 viikon lomablokkikauden.

3.1. Liikennelentäjä siirtyy vuosittain ryhmästä toiseen järjestyksessä:

A1 → C2
 A2 → C1
 B1 → D2
 B2 → D1
 C1 → E2
 C2 → E1
 D1 → A2
 D2 → A1

E1 → B2
E2 → B1

Muutetaan liitteen 3.2. kohta kuulumaan seuraavasti:

- 3.2 Liikennelentäjät voivat vaihtaa rajoituksetta lomaryhmiä keskenään samassa kelpuutusryhmässä olevien kesken.

Muutetaan liitteen 5. kohta kuulumaan seuraavasti:

5. Liikennelentäjän vaihtaessa vakanssia hänet sijoitetaan Yhtiön toimesta siihen ryhmään, jossa on sillä hetkellä vajetta. Mikäli vaihtoehtoja on useita ja tiettyyn vakanssiin on tulossa useita liikennelentäjiä, sijoittaminen tapahtuu toiveiden perusteella virkaikäjärjestyksessä.

4. Työryhmät

4.1 Elämänhallinnan ja työhyvinvoinnin edistämisen työryhmä

Perustetaan Yhtiön ja Yhdistyksen välinen työryhmä, jossa neuvotellaan ainakin seuraavista kokonaisuuksista:

- mahdollinen siirtyminen 14 vuorokauden työvuorolistan julkaisuaikatauluun ja siihen siirtymiseksi tarvittavat työehtosopimuksen muutokset varallaoloa, vapaapäiväpyyntijärjestelmää (mukaan lukien vapaapäivätoiveiden jättämisen aikaistaminen), työvuorojen muuttamista sekä mahdollisesti muita yhdessä tunnistettuja kohtia koskien
- työssäjaksaminen ja elämänhallinta muun muassa seuraavien teemojen osalta: työn rytmitys ja adaptaatio, vapaapäivät, itä-länsi -säännöt, vapaapäivätoiveet, erityisen kuormittava yötyö sekä kesäjoustojen laajempi tarkastelu
- muutoshallintasäännöt muun muassa seuraavien teemojen osalta: vuoron vaihtaminen, lähdön viivästyminen, varallaolo- ja reservisäännöt

Työryhmä hyödyntää työssään Yhtiön käytössä olevia erilaisia työhyvinvointia mittaavia selvityksiä sekä Yhdistyksen tekemiä työhyvinvointiselvityksiä.

Työryhmä kokoontuu ensimmäisen kerran 30.4.2025 mennessä ja työryhmätyön tulee olla valmis huhtikuun 2026 loppuun mennessä, ellei sen voimassaoloa jatketa osapuolten välillä. Alustavia tuloksia työryhmätyöstä käydään läpi jo syksyllä 2025. Työryhmässä yhdessä sovittujen muutosten voimaantulosta sovitaan osapuolten välillä erikseen. Liitot hyväksyvät mahdolliset muutokset työehtosopimukseen jatkuvan neuvottelun periaatteen mukaisesti.

5. Osapuolten sopimuksia ja työehtosopimuksen liitteitä koskevat määräykset

5.1. Työehtosopimukseen siirrettävät määräykset

Siirretään aiemmin sovitun mukaisesti 26.10.2022 päivätyn Palta ry:n ja SLL ry:n välisen työehtosopimuspöytäkirjan määräykset osaksi työehtosopimusta.

5.2. Työehtosopimuksen liitteenä olevat sopimukset

Työehtosopimuksen liitteenä uusittavat Palvelualojen työnantajat PALTA ry:n ja Suomen Liikennelentäjäliitto ry:n välillä saavutetut sopimukset:

- Liite 10 Sopimus aikaerovapaasta ennen loma- tai poissaoloa
  - Sopimus on voimassa työehtosopimuskauden ajan ja se uudistetaan sellaisenaan
- Liite 16 Sopimus vuotuisesta block-tuntikorvauksesta
  - Sopimus on voimassa kuten kulloinkin voimassa oleva työehtosopimus ja se uudistetaan sellaisenaan

5.3. Työehtosopimuksen liitteenä olevat paikalliset sopimukset

Todetaan, että seuraavat työehtosopimuksen puitteissa aiemmin sovitut paikalliset sopimukset uudistetaan seuraavasti:

- Sopimus työn tasauksesta (Liite 2)
  - Sopimus uudistetaan sellaisenaan ja on voimassa toistaiseksi
- Sopimus työvuorolistatoiveista (Liite 3)
  - Sopimus uudistetaan sellaisenaan ja on voimassa toistaiseksi
- Paikallinen sopimus vapaapyyntijärjestelmästä (Liite 3.1)
  - Sopimuksen uusi määräaikainen voimassaolokausi on 11.2.2025 – 31.3.2028. Sopimuksen uusi määräaikainen voimassaolokausi on kuitenkin 11.2.2025–31.3.2027, mikäli työehtosopimus irtisanotaan päätymään 31.3.2027.
  - Määräajan jälkeen sopimus päättyy ilman eri irtisanomista.
  - Tuodaan syksyn 2022 säästöratkaisun yhteydessä sovitut muutokset osaksi paikallista sopimusta.
- Sopimus lomajärjestelmästä (Liite 4)
  - Sopimus uudistetaan sellaisenaan ja on voimassa toistaiseksi

- Hotellisopimus (Liite 6)
  - Sopimus uudistetaan sellaisenaan ja on voimassa toistaiseksi
- Hotellien valintaohje (Liite 6.1)
  - Sopimus uudistetaan sellaisenaan ja on voimassa toistaiseksi
- Paikallinen sopimus työurien pidentämisestä (Liite 7)
  - Sopimus uudistetaan sellaisenaan ja on voimassa toistaiseksi kuten kulloinkin voimassa oleva työehtosopimus
- Paikallinen sopimus pitkän työvuoron korvauksesta (Liite 8)
  - Sopimus uudistetaan sellaisenaan ja on voimassa kuten kulloinkin voimassa oleva työehtosopimus

Pöytäkirjamerkintä: Tähän sopimukseen liittyvä, 22.12.2022 tehty paikallinen sopimus on voimassa siinä sovittujen ehtojen mukaisesti Venäjän ylilentokiellon aikana ja Venäjän ilmatilaa kierrettäessä.
- Paikallinen sopimus liikennelentäjien pysäköintipaikoista (Liite 9)
  - Sopimus uudistetaan sellaisenaan ja on voimassa työehtosopimuskauden ajan 30.4.2027 saakka
- Paikallinen sopimus kelpuutusyhdistelmistä A3LR-vakanssilla (Liite 12)
  - Sopimus uudistetaan sellaisenaan ja on voimassa toistaiseksi.
- Sopimus lääketieteellisen kelpoisuustodistuksen menettävän liikennelentäjän vanhuuseläkkeestä, kuntoutuksesta ja uudelleen työllistämistä (Liite 14)
  - Sopimus uudistetaan toistaiseksi voimassa olevana ja on irtisanottavissa noudattaen kuuden kuukauden irtisanomisaikaa
- Määritelmiä sekä soveltamisesimerkkejä sopimuksesta lääketieteellisen kelpoisuustodistuksen menettävän liikennelentäjän vanhuuseläkkeestä, kuntoutuksesta ja uudelleen työllistämistä (Liite 14.1)
  - Sopimus uudistetaan toistaiseksi voimassa olevana ja on irtisanottavissa noudattaen kuuden kuukauden irtisanomisaikaa
- Finnair Oyj:n sekä Suomen Liikennelentäjälitto r.y. (SLL) välinen sopimus koskien liikennelentäjien lisäeläketurvan muuttamista 2017 voimaantulevan työehtosopimuksen yhteydessä (Liite 15)
  - Sopimus uudistetaan sellaisenaan ja on voimassa toistaiseksi.

- Finnair Oyj:n sekä Suomen Liikennelentäjäliitto r.y. (SLL) välinen sopimus koskien liikennelentäjien lisäeläketurvan muuttamista vuoden 2020 eläkeneuvottelujen yhteydessä (Liite 15.1)
  - Sopimus uudistetaan sellaisenaan ja on voimassa toistaiseksi.

5.4. Työehtosopimuksen tuotavat ja poistettavat paikalliset sopimukset

- Tuodaan työehtosopimukseen uusi Liite X: Sopimus joululenkoista ja joulun ajan vapaan järjestelyistä työehtosopimukseen
  - Sopimus uudistetaan toistaiseksi voimassa olevana ja on irtisanottavissa noudattaen 12 kuukauden irtisanomisaikaa (uusi Liite X)
- Tuodaan työehtosopimukseen uusi Liite X: Paikallinen sopimus osa-aikatyöstä
  - Uudistetaan sellaisenaan ja oleman voimassa määräaikaisena 1.8.2026 saakka, jonka jälkeen sopimus jatkuu toistaiseksi voimassa olevana
- Todetaan, että seuraavat työehtosopimuksen puitteissa aiemmin sovitut paikalliset sopimukset ovat päättyneet ja ne poistetaan:
  - Autosopimus 2019 (Liite 5)
  - Liikennelentäjien autoetuun sovellettavat Finnair Oyj:n autosäännön kohdat (Liite 5.1)
  - Paikallinen sopimus irtisanomissuojasta (Liite 11)

LIITE 1: Verrokkialakirjaus

Palkantarkistus vuonna 2025

Vuoden 2025 palkkaratkaisun voimaantuloajankohta (korotusajankohta) ja rakenne määräytyy vastaavalla periaatteella kuin teknologiateollisuuden toimihenkilöitä koskevassa työehtosopimuksessa sovitaan.

Jos sovitaan esimerkiksi siten, että palkkoja korotetaan kahden kuukauden kuluttua sopimuksen voimaantulosta, Finnair Oyj:n liikennelentäjiä koskevan työehtosopimuksen palkankorotuksen voimaantuloajankohta määräytyy vastaavalla tavalla sopimuksen voimaantulosta.

Vuonna 2025 yleiskorotuksen suuruus määritellään seuraavasti:

Yleiskorotuksen suuruus määräytyy teknologiateollisuuden toimihenkilöitä koskevan työehtosopimuksen (Ammattiliitto PRO ry ja Teknologiateollisuuden työnantajat ry) vuoden 2025 yleiskorotuksen mukaan. Yleiskorotukseen lisätään mahdollisesti paikallisesti sovittu erä.

Verrokkialan yleiskorotuksen määrässä huomioidaan se prosenttimääräinen kustannusvaikutus, jolla kyseisen työehtosopimuksen osapuolet ovat sopineet kustannusvaikutteisista tekstimuutoksista työehtosopimukseen. Yleiskorotuksen määrä on sovittu yleiskorotuksen ja tekstimuutosten kustannusvaikutuksen suuruinen, minkä verrokkialan osapuolet ovat todenneet työehtosopimusratkaisussaan.

Jos verrokkialalla toteutetaan työehtosopimuksen mukaisesti em. tarkastelujakson aikana lisäksi euromääräisiä kertaeriä, jotka eivät johdu sopimuskorotusten laskennallisesta siirtämisestä myöhempään ajankohtaan, vaan ovat niistä täysin erillisiä, lasketaan kertaerän prosentuaalinen osuus verrokkialan keskiansiosta (STA). Kertaerän määrä lasketaan työehtosopimuksen piiriin kuuluvien liikennelentäjien keskiansiosta edellä määritetyn prosentin perusteella. Laskelman mukainen kertaerä maksetaan samalla periaatteella määräytyvänä ajankohtana kuin teknologiateollisuuden toimihenkilöitä koskevassa työehtosopimuksessa on sovittu (pyöristys täyteen euroon ja osa-aikaisille työajan suhteessa).

Kokonaiskustannusvaikutus muodostuu yleiskorotuksesta, mahdollisesta paikallisesta erästä, mahdollisesta kertaerästä ja kustannusvaikutteisista tekstimuutoksista.

Jos verrokkialan osalta puuttuu neuvotteluratkaisu 1.3.2025, määräytyy yleiskorotuksen suuruus 31.3.2025 tilanteen perusteella. Tällöin palkankorotus toteutetaan tarvittaessa taannehtivasti sovittu ajankohdan mukaisesti.

Jos verrokkialalla ei ole 30.4.2025 mennessä saavutettu neuvotteluratkaisua, osapuolet sopivat tarkasteluajankohdan ja palkantarkastuksen toteuttamisajankohdan ja -tavan mahdollisista muutoksista.

Korotus tehdään palkkoihin korotusajankohdan tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien.

Jos yksimielisyyteen yleiskorotuksen määrästä ei päästä 31.5.2025 mennessä, asiaa ratkaisemaan asetetaan jommankumman aloitteesta välityslautakunta, johon molemmat osapuolet asettavat kumpikin yhden jäsenen ja kutsuvat puheenjohtajaksi valtakunnansovittelijan tai sivutoimisen sovittelijan, jonka molemmat osapuolet hyväksyvät puheenjohtajaksi. Lautakunnan tulee antaa ratkaisu 30.6.2025 mennessä. Ratkaisun perusteella toteutettavat korotukset maksetaan viimeistään kuukauden kuluessa ratkaisun antamisesta. Lautakunnan mahdolliset kustannukset jaetaan osapuolten välillä tasan.

Palkantarkistus vuonna 2026

Vuoden 2026 palkkaratkaisun voimaantuloajankohta (korotusajankohta) ja rakenne määräytyy vastaavalla periaatteella kuin teknologiateollisuuden toimihenkilöitä koskevassa työehtosopimuksessa sovitaan.

Jos sovitaan esimerkiksi siten, että palkkoja korotetaan kahden kuukauden kuluttua sopimuksen voimaantulosta, Finnair Oyj:n liikennealentäjiä koskevan työehtosopimuksen palkankorotuksen voimaantuloajankohta määräytyy vastaavalla tavalla sopimuksen voimaantulosta.

Vuonna 2026 yleiskorotuksen suuruus määritellään seuraavasti:

Yleiskorotuksen suuruus määräytyy teknologiateollisuuden toimihenkilöitä koskevan työehtosopimuksen (Ammattiliitto PRO ry ja Teknologiateollisuuden työnantajat ry) vuoden 2026 yleiskorotuksen mukaan. Yleiskorotukseen lisätään mahdollisesti paikallisesti sovittu erä.

Verrokkialan yleiskorotuksen määrässä huomioidaan se prosenttimääräinen kustannusvaikutus, jolla kyseisen työehtosopimuksen osapuolet ovat sopineet kustannusvaikutteisista tekstimuutoksista työehtosopimukseen. Yleiskorotuksen määrä on sovittu yleiskorotuksen ja tekstimuutosten kustannusvaikutuksen suuruinen, minkä verrokkialan osapuolet ovat todenneet työehtosopimusratkaisussaan.

Jos verrokkialalla toteutetaan työehtosopimuksen mukaisesti em. tarkastelujakson aikana lisäksi euromääräisiä kertaeriä, jotka eivät johdu sopimuskorotusten laskennallisesta siirtämisestä myöhempään ajankohtaan, vaan ovat niistä täysin erillisiä, lasketaan kertaerän prosentuaalinen osuus verrokkialan keskiansiosta (STA). Kertaerän määrä lasketaan työehtosopimuksen piiriin kuuluvien liikennealentäjien keskiansiosta edellä määritetyn prosentin perusteella. Laskelman mukainen kertaerä maksetaan samalla periaatteella määräytyvänä ajankohtana kuin teknologiateollisuuden toimihenkilöitä koskevassa työehtosopimuksessa on sovittu (pyöritys täyteen euroon ja osa-aikaisille työajan suhteessa).

Kokonaiskustannusvaikutus muodostuu yleiskorotuksesta, mahdollisesta paikallisesta erästä, mahdollisesta kertaerästä ja kustannusvaikutteisista tekstimuutoksista.

Jos verrokkialan osalta puuttuu neuvotteluratkaisu 1.3.2026, määräytyy yleiskorotuksen suuruus 31.3.2026 tilanteen perusteella. Tällöin palkankorotus toteutetaan tarvittaessa taannehtivasti sovitun ajankohdan mukaisesti.

Jos verrokkialalla ei ole 30.4.2026 mennessä saavutettu neuvotteluratkaisua, osapuolet sopivat tarkasteluajankohdan ja palkantarkastuksen toteuttamisajankohdan ja -tavan mahdollisista muutoksista.

Korotus tehdään palkkoihin korotusajankohdan tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien.

Jos yksimielisyyteen yleiskorotuksen määrästä ei päästä 31.5.2026 mennessä, asiaa ratkaisemaan asetetaan jommankumman aloitteesta välityslautakunta, johon molemmat osapuolet asettavat kumpikin yhden jäsenen ja kutsuvat puheenjohtajaksi valtakunnansovittelijan tai sivutoimisen sovittelijan, jonka molemmat osapuolet hyväksyvät puheenjohtajaksi. Lautakunnan tulee antaa ratkaisu 30.6.2026 mennessä. Ratkaisun perusteella toteutettavat korotukset maksetaan viimeistään kuukauden kuluessa ratkaisun antamisesta. Lautakunnan mahdolliset kustannukset jaetaan osapuolten välillä tasan.

Palkantarkistus vuonna 2027

Vuoden 2027 palkkaratkaisun voimaantuloajankohta (korotusajankohta) ja rakenne määräytyy vastaavalla periaatteella kuin teknologiateollisuuden toimihenkilöitä koskevassa työehtosopimuksessa sovitaan.

Jos sovitaan esimerkiksi siten, että palkkoja korotetaan kahden kuukauden kuluttua sopimuksen voimaantulosta, Finnair Oyj:n liikennelentäjiä koskevan työehtosopimuksen palkankorotuksen voimaantuloajankohta määräytyy vastaavalla tavalla sopimuksen voimaantulosta.

Vuonna 2027 yleiskorotuksen suuruus määritellään seuraavasti:

Yleiskorotuksen suuruus määräytyy teknologiateollisuuden toimihenkilöitä koskevan työehtosopimuksen (Ammattiliitto PRO ry ja Teknologiateollisuuden työnantajat ry) vuoden 2027 yleiskorotuksen mukaan. Yleiskorotukseen lisätään mahdollisesti paikallisesti sovittu erä.

Verrokkialan yleiskorotuksen määrässä huomioidaan se prosenttimääräinen kustannusvaikutus, jolla kyseisen työehtosopimuksen osapuolet ovat sopineet kustannusvaikutteisista tekstimuutoksista työehtosopimukseen. Yleiskorotuksen määrä on sovitun yleiskorotuksen ja tekstimuutosten kustannusvaikutuksen suurin, minkä verrokkialan osapuolet ovat todenneet työehtosopimusratkaisussaan.

Jos verrokkialalla toteutetaan työehtosopimuksen mukaisesti em. tarkastelujakson aikana lisäksi euromääräisiä kertaeriä, jotka eivät johdu sopimuskorotusten laskennallisesta

siirtämisestä myöhempään ajankohtaan, vaan ovat niistä täysin erillisiä, lasketaan kertaerän prosentuaalinen osuus verrokkialan keskiansiosta (STA). Kertaerän määrä lasketaan työehtosopimuksen piiriin kuuluvien liikennelentäjien keskiansiosta edellä määritetyn prosentin perusteella. Laskelman mukainen kertaerä maksetaan samalla periaatteella määräytyvänä ajankohtana kuin teknologiateollisuuden toimihenkilöitä koskevassa työehtosopimuksessa on sovittu (pyöritys täyteen euroon ja osa-aikaisille työajan suhteessa).

Kokonaiskustannusvaikutus muodostuu yleiskorotuksesta, mahdollisesta paikallisesta erästä, mahdollisesta kertaerästä ja kustannusvaikutteisista tekstimuutoksista.

Jos verrokkialan osalta puuttuu neuvotteluratkaisu 1.3.2027, määräytyy yleiskorotuksen suuruus 31.3.2027 tilanteen perusteella. Tällöin palkankorotus toteutetaan tarvittaessa taannehtivasti sovittun ajankohdan mukaisesti.

Jos verrokkialalla ei ole 30.4.2027 mennessä saavutettu neuvotteluratkaisua, osapuolet sopivat tarkasteluajankohdan ja palkantarkastuksen toteuttamisajankohdan ja -tavan mahdollisista muutoksista.

Korotus tehdään palkkoihin korotusajankohdan tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien.

Jos yksimielisyyteen yleiskorotuksen määrästä ei päästä 31.5.2027 mennessä, asiaa ratkaisemaan asetetaan jommankumman aloitteesta välityslautakunta, johon molemmat osapuolet asettavat kumpikin yhden jäsenen ja kutsuvat puheenjohtajaksi valtakunnansovittelijan tai sivutoimisen sovittelijan, jonka molemmat osapuolet hyväksyvät puheenjohtajaksi. Lautakunnan tulee antaa ratkaisu 30.6.2027 mennessä. Ratkaisun perusteella toteutettavat korotukset maksetaan viimeistään kuukauden kuluessa ratkaisun antamisesta. Lautakunnan mahdolliset kustannukset jaetaan osapuolten välillä tasan.